

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵

زمان آزمون: تستی: ۶۰ دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد

نام درس: روش‌های چند متغیره پیوسته

رشته تحصیلی، گذ درس: آمار (۱۱۱۷۰۴۹)

مجاز است.

استفاده از ماشین حساب

گذ سری سوال: یک (۱)

امام علی^(ع): شرافت به خود و ادب است نه به دارایی و نژاد.

۱. مقدار آماره‌ی هتلینگ به ازای کدام تبدیل تغییری نمی‌کند؟

د. هرسه گزینه

$$\mathbf{Y} = \mathbf{X} + \mathbf{b}$$

$$\mathbf{Y} = \mathbf{AX}$$

$$\mathbf{Y} = \mathbf{AX} + \mathbf{b}$$

۲. هرگاه مولفه‌های بردار $\mathbf{X}$ همگی دارای واریانس برابر و همبستگی مشترک معادل ρ باشند، ماتریس Σ به صورت

ب. $\sigma^2((1-\rho)\mathbf{I}_p + \rho\mathbf{LL}') = \Sigma$ است.

د. $\rho\mathbf{I}_p$ است.

الف. یک ماتریس قطری است.

۳. برای هر ماتریس همبستگی ρ ، کدام گزینه نادرست است؟

ب. $tr(\mathbf{p}) = p$

الف. پارامترهای آن کمتر از ماتریس کوواریانس است.

ج. مقادیر ویژه‌ی آن همواره کمتر از یک است.

د. ماتریس همانی، می‌تواند یک ماتریس همبستگی باشد.

۴. اگر X_1 و X_2 مولفه‌های بردار تصادفی $\mathbf{X}$ باشند و فرض کنید $\mathbf{X} = a_1X_1 + a_2X_2$ و $Y_1 = b_1X_1 - b_2X_2$ ، آنگاه مقدار ژاکوبی مخالف صفر است هرگاه:

د. $a_1b_1 + a_2b_2 \neq 0$

ج. $a_1b_1 - a_2b_2 \neq 0$

ب. $a_1b_2 + a_2b_1 \neq 0$

ا. $a_1b_2 - a_2b_1 \neq 0$

۵. کدام ماتریس یک ماتریس همبستگی است؟

د. $\begin{pmatrix} 1 & 0.3 \\ 0.3 & 1 \end{pmatrix}$

ج. $\begin{pmatrix} 1 & -0.3 \\ 0.3 & 1 \end{pmatrix}$

ب. $\begin{pmatrix} 1 & 0.3 \\ 0.3 & 1.2 \end{pmatrix}$

الف. $\begin{pmatrix} 1 & 0.3 \\ 0.4 & 1 \end{pmatrix}$

۶. برای ماتریس $\sum$ ، مقادیر a, b, c چقدر باشند تا مقدار دترمینان برابر $3 \times 9 \times 25$ شود؟

د. $a = 4, c = 0, b = 5$

ج. $a = c = 0, b = 5$

ب. $a = b = c = 0$

الف. $a = b = c$

۷. فرض کنید $\sum = \sigma^2((1-\rho)\mathbf{I}_3 + \rho\mathbf{LL}')$ است. آنگاه کدام گزینه نادرست است؟

ب. $var(Y) = \sigma^2(14 + 20\rho)$

الف. $E(Y) = 6\mu$

د. $var(Y | X_1 + 2X_3 = 8) = 9\sigma^2$

ج. $E(Y | 3(X_3 - \mu) = 0) = 3\mu$

۸. فرض کنید $\sum = \sigma^2\mathbf{I}_p$ نمونه‌ی تصادفی از توزیعی با بردار میانگین $\mathbf{\mu} = \mu\mathbf{L}$ و ماتریس کوواریانس $\mathbf{L}\mathbf{L}' = \mu\mathbf{L}\mathbf{L}'\mathbf{L}\mathbf{L}'\mathbf{L}' = \mu\mathbf{L}'\mathbf{L}$ باشد آنگاه باداشتن ماتریس کوواریانس نمونه‌ای $\mathbf{S}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (\mathbf{X}_i - \bar{\mathbf{X}})(\mathbf{X}_i - \bar{\mathbf{X}})'$ برآوردگر ناریب برای σ^2 کدام گزینه است؟

د. $\frac{9}{10} \frac{tr(\mathbf{S}_n)}{p}$

ج. $\frac{10}{9} \frac{tr(\mathbf{S}_n)}{p}$

ب. $\frac{tr(\mathbf{S}_n)}{p}$

الف. $\frac{10}{9} \mathbf{S}_n$

۹. مطابق اطلاعات سوال ۸، مقدار امید ریاضی $\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \mathbf{X}_i' \mathbf{X}_i$ برابر است با:

د. $p(\sigma^2 - 10\rho + \mu^2)$

ج. $10(\sigma^2 + 20\rho + \mu^2)$

ب. $10(\sigma^2 + \mu^2)$

الف. $p(\sigma^2 + \mu^2)$

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵

زمان آزمون: تستی: ۶ تشریحی: ۶ دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد

مجاز است.

استفاده از ماشین حساب

کد سری سوال: یک (۱)

 نام درس: روش‌های چند متغیره پیوسته
 رشته تحصیلی: کد درس: آمار (۱۱۱۷۰۴۹)
۱۰. کدامیک از گزینه‌های زیر آماره‌ی بسنده برای Σ ، ماتریس کوواریانس جامعه نرمال نیست؟

$$\left(\sum_{i=1}^n \mathbf{X}_i \mathbf{X}_i' , \bar{\mathbf{X}} \right) \text{ د. } \sum_{i=1}^n (\mathbf{X}_i - \bar{\mathbf{X}})(\mathbf{X}_i - \bar{\mathbf{X}})' \text{ ج. } \sum_{i=1}^n \mathbf{X}_i \mathbf{X}_i' \text{ ب. } S_n \text{ الف.}$$

۱۱. فاصله‌ی ماهalanobis کمترین مقدار را می‌گیرد هرگاه:

- ب. ماتریس کوواریانس آنها مشترک باشد.
 د. دو جامعه دارای توزیع نرمال باشند.
 ج. بردارهای میانگین دو جامعه برابر باشند.
 د. به ازای بردار میانگین محاسبه شود.

۱۲. اگر $\mathbf{X} \sim N_p(\boldsymbol{\mu}, \sigma^2 \mathbf{I}_p)$ کدام گزینه است؟

$$\chi_1^2 \text{ د. } N_p(\mathbf{0}, \sigma^2 \boldsymbol{\mu}' \boldsymbol{\mu}) \text{ ج. } \chi_p^2(\boldsymbol{\mu}' \boldsymbol{\mu}) \text{ ب. } N(0, \sigma^2) \text{ الف.}$$

۱۳. اگر $\mathbf{X} \sim N_p(\boldsymbol{\mu}, \sigma^2 \mathbf{I}_p)$ آنگاه توزیع $\frac{1}{\sigma^2 \boldsymbol{\mu}' \boldsymbol{\mu}} \boldsymbol{\mu}'(\mathbf{X} - \boldsymbol{\mu})(\mathbf{X} - \boldsymbol{\mu})'$ کدام گزینه است؟

$$\chi_1^2 \text{ د. } W_1(\sigma^2 \boldsymbol{\mu}' \boldsymbol{\mu}) \text{ ج. } \chi_p^2(\boldsymbol{\mu}' \boldsymbol{\mu}) \text{ ب. } W_p(\sigma^2 \boldsymbol{\mu}' \boldsymbol{\mu}) \text{ الف.}$$

۱۴. تحت مدل کوواریانس $\Sigma = \sigma^2[(1-\rho)\mathbf{I}_p + \rho \mathbf{L}\mathbf{L}']$ و ماتریس کوواریانس نمونه‌ای $S = \begin{pmatrix} 7/82 & 7/93 & 7/98 \\ 9/38 & 8/87 \\ 9/79 \end{pmatrix}$ برآورد درستنماییماکسیمم برای σ^2 کدام گزینه است؟

$$9/918 \text{ د. } 9/918 \text{ ج. } 7/8 \text{ ب. } 9/9 \text{ الف.}$$

۱۵. با یک نمونه‌ی تصادفی ۱۰ تایی با بعد ۴، آماره‌ی آزمون $H_0: \rho_{1,34} = \frac{1}{3}$ چه توزیعی دارد؟

$$N(\circ, \frac{1}{3}) \text{ د. } N(\circ, \frac{1}{7}) \text{ ج. } F_{3,8} \text{ ب. } F_{3,6} \text{ الف.}$$

۱۶. براساس این‌که تحت فرض نرمال چندمتغیره و $\frac{(n-p)R^2}{(p-1)(1-R^2)} \sim F_{p-1, n-p}$ ، کدام گزینه درباره‌ی ماتریس کوواریانس صحیح است؟

$$\boldsymbol{\sigma}'_{21} \Sigma^{-1} \boldsymbol{\sigma}_{12} = 0 \text{ ب. } \sigma_{ii} = \sigma_{1i} = 0; i = 2, 3, \dots, p \text{ الف.}$$

د. هیچ‌گونه قضاوتی درباره‌ی ماتریس کوواریانس نمی‌توان داشت.

$$\Sigma_{22} = \mathbf{I}_{p-1}; \boldsymbol{\sigma}'_{12} = \mathbf{0} \text{ ج.}$$

۱۷. Σ معلوم، آماره‌ی آزمون $H_0: \boldsymbol{\mu} = \mathbf{0}$ چه توزیعی دارد؟

$$t(7) \text{ د. } \chi_3^2 \text{ ج. } F_{3,4} \text{ ب. } F_{3,5} \text{ الف.}$$

۱۸. Σ نامعلوم، آماره‌ی آزمون $H_0: \boldsymbol{\mu} = \mathbf{0}$ چه توزیعی دارد؟

$$t(23) \text{ د. } \chi_3^2 \text{ ج. } F_{3,4} \text{ ب. } F_{3,5} \text{ الف.}$$

۱۹. برای مشاهدات $\mathbf{X} = \begin{bmatrix} -2 & 4 & 2 & 4 \\ 8 & 5 & 5 & 6 \end{bmatrix}$ مقدار هتلینگ برای آزمودن $(\mathbf{X}' \boldsymbol{\mu}) / (3 \cdot 7)$ برابر است با:

$$9/254 \text{ د. } 12/363 \text{ ج. } 11/636 \text{ ب. } 13/636 \text{ الف.}$$

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵

زمان آزمون: تستی: ۶۰ دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد

نام درس: روش‌های چند متغیره پیوسته

رشته تحصیلی، گذ درس: آمار (۱۱۱۷۰۴۹)

مجاز است.

استفاده از ماشین حساب

گذ سری سوال: یک (۱)

۲۰. برای سه جامعه‌ی نرمال مستقل، دو بعدی با چهار مشاهده از هر جامعه، آماره‌ی مناسب برای آزمودن برابری میانگین‌های سه جامعه در حالی‌که ماتریس‌های کوواریانس مشترک دارند چیست؟

د. $U_{2,3,5}$ ج. $U_{2,2,1}$ ب. $U_{2,3,4}$ الف. $U_{3,2,4}$

سوالات تشریحی

بارم هر سؤال ۱/۴ نمره می‌باشد.

۱. ثابت کنید اگر $\mathbf{X}'\mathbf{A}\mathbf{X} \sim N_p(\mathbf{\mu}, \Sigma)$ و $\mathbf{0} > \Sigma$ ، آنگاه $\mathbf{X}'\mathbf{A}\mathbf{X}$ دارای توزیع کای‌اسکور نامرکزی با درجه‌ی آزادی با پارامتر نامرکزی $\mathbf{A}^2 = A$ است اگر و تنها اگر $\text{rank}(A\Sigma) = \text{tr}(A\Sigma) = r$ و $\mathbf{\mu}'\mathbf{A}\mathbf{\mu}$

۲. نشان دهید ماقسیم مقدار همبستگی بین متغیر تصادفی X_1 و هر ترکیب خطی از زیر بردار تصادفی $\begin{pmatrix} X_2 & X_3 & \dots & X_p \end{pmatrix}'$ برابر با $\sqrt{\frac{\sigma'_{21}\Sigma_{22}^{-1}\sigma_{21}}{\sigma_{11}}}$ است.

۳. با توجه به اطلاعات زیر، آماره‌ی آزمون مولفه‌های اصلی را به دست آورید.

$$\bar{\mathbf{x}} = \begin{pmatrix} 4/640 \\ 45/400 \\ 9/965 \end{pmatrix} \quad \mathbf{s} = \begin{pmatrix} 2/879 & 10/002 & -1/810 \\ 199/797 & -5/627 \\ 3/628 \end{pmatrix} \quad n = 10 \quad \mathbf{s}^{-1} = \begin{pmatrix} 0/5864 & -0/0220 & 0/2583 \\ & 0/0060 & 0/0016 \\ & & 0/4020 \end{pmatrix}$$

$$\frac{n-p}{p-q} \frac{T_p^2 - T_q^2}{n-1+T_q^2} \sim F_{p-q, n-p}$$

۴. از روی ماتریس کوواریانس $\Sigma = \begin{pmatrix} 4 & -1 & 0 \\ -1 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{pmatrix}$ ، جامعه نرمال با بردار میانگین صفر، توزیع توان مولفه‌های اصلی را به دست آورید.

۵. خطاهایی که در مبحث رده‌بندی ممیزی مطرح شده است را تعریف نموده و شرایط برقراری تساوی $E_1 = E_2 = \Phi\left(\frac{-1}{2}\Delta\right)$ را ذکر کنید.